

32. ԲԱՆԿՈՒՆԻ ԴԱՆԱՆԴԵՆ ԻՐԵՔ ԽՈՍԿԸ

Մին թաքավրեր ա իննմ, տրան էլ մին շատ խընդունք վեզիր ա իննմ, օգում ա ուրան թաքավրերն փորցե: Թաքավրն էլ տրան մին վընխճար ա իննմ տուված, վընր հիւրը օզըն, պիտի տա ուրան:

Մին օր վեզիրը թաքավրերն յոր ա օնում, վընր քյինն շոռ կյն: Քյիննմ ըն տընսնում իրիք ուրնը անա ճոկվող հղըցն ղրաղն Բանկունի Դանանդան¹ իրեք վընդու կյնտանկ թումբ ըրած, կոխկնն նըստած: Հըրցնում ըն, թա էս հինչ վընդու թումբեր ըն: Բանկունի Դանանդան թա՝ սահանց ամմընն մինը մին խոսկ ա, մինը մին վընսկն անթի, հախըս տուվընք, ասընմ: Վեզիրը տուս ա օնում մին վընսկն տամ, Բանկունն ասում ա.—էս վընդնն թումբը էն մարթին կըլսեն, վընր թանգան հըրուտացած մարթին անա փող պարտկ կանըն: Մին վընսկն յէլ տամ ա, թա էս մին վընդնն թումբն էլ էն մարթին կըլսեն, վընր ուրան կնգանը սրտնն սիրը նան սեկընտը կասն: Մին վընսկն յէլ վընր տամ ա, Դանանդան ասում ա.—էս մին վընդնն թումբն էլ էն մարթին կըլսեն, վընր ուրան խազայինին անավ ըրխըլին կըկենա:

¹ Արարական խալիֆի դժգոհ եղբայրը: Դժգոհել էր եղբոր դժանուխուններից (Մ. Ա.):

Անց ըն կենում, քլինամ: Վեզիրը մին քանի օրան հետ մին թանգզա հըրուտացած մարթու անա հանրնը մանեթ փող ա յոր օնում, ասում.—Մին ամսան հետ քեզ կըտամ: Ետնան էլ քլինամ ա կնգանն ասում.—Փիս, մընսը պակաս տարե յա, հինչ կինի, վընր պիրիքի թաքավըրենն վընխնարը մորթենք, օտընեք: Կնեգլը թա՛ լնվ կինի, էսքան տարե թաքավըրենն քշտին ծառայում ըս, մին վըխնարու խաթիր էլ չօնըն՝ս:

Վեզիրը քլինամ ա թաքավըրենն վըխնարենն մնան մին վընխնար փըռնում, պիրոն մորթում, օտում ըն: Էքսի օրը վեզիրը փըռնում ա կնգանը թակում: Կնեգլը ախշարքը կըլնին ա օնում, հարայ տամ, թա մարթըռ ինձ ըսպանեց, թաքավըրենն վընխնարը մորթալ ա կերալ, հավան տուվալ ա կըլսեն, փըռնալ ա, ինձ թակում ա: Տրանա հտն էլ քլինամ ա թաքավըրենն ասում, թա մարթըս իստի պեն ա ըրալ հերիք չի, հալա կըլխալն էլ փըռնալ ա ինձ թակալ:

Թաքավըրը վեզիրին ձեն ա տամ կոշտը, ասում.—Վընր տու իմ տուված վընխնարը մորթալ ըս կերալ, եկող գլիրեգլի քե կախ ըմ տըլական: Զառլին քցնմ ա, ժուղուվուրթեն ձեն տալ տամ, քլանդիրը սապուն քսիլ տամ, վընր վեզիրին կախ տան: Վեզիրին քըզաքեն մեյգանը պիրիլիս վախտն էլ էն թանգզա հըրուտացած մարթը կյամ ա առալը կըտրում, թա փողըս տու: Վեզիրը թա՛ ա՛յ շանըմ, ինձ հալն տանում ըն կախ տան, թա սաղ պըրծենմ, հտ կյամ, էն ա փողըտ քե կըտամ, թա կախ կըտան, կախ կըտան, ինձ տանում ըն ըսպանեն, տու լիհն քու փողետ դարդոմն ըս: Էտ մարթը թա՛ չէ՛, վընր չէ, փողըս տո, պըրծե, նրանա հտը հիշտեղ քլինամ ըս քլինամ: Վեզիրը տոնա ա օնում տրա հարուր մանեթը տամ, թա՛ էս հալն մին, քեզ էն կըլխան փուրցեցե:

Վընր տանում ըն թա կախ տան, վեզիրը թաքավըրենն ասում ա.—Կըթողըն՝ս մինչև քլանդիրը պոկըս քցիլը մին պեն ասընմ: Թաքավըրը թա՛ ասըն: Վեզիրը թա՛ վընր վընխնարըտ պիրիմ քեզ տամ, ինձ էլլա կախ կըտա՞ն: Թաքավըրը թա՛ չէ՛: Վեզիրը թա՛ վընխնարըտ էն ա էսհինչ տընդը, ինձ էրկու սըհաթ ծամանակ տո, քլինամ պիրիմ:

Թաքավըրը մարթիք ա դարկում, քլինամ ըն վընխնարը պիրոն: Վեզիրն ասում ա.—Թաքավըրեն ասրած կենա, էս քու վընխնարըտ ա: Թաքավըրը թա՛ հա՛: Վեզիրը թա՛ մեհենգլ հս իմ կըլսես տարն ըմ, էլ քու քշտիտ ծառայում չըմ: Թաքավըրը թա՛ վընչինչ, կա՛ց, վեզիրը թա՛ չէ՛:

Վեզիրը քիչնամ ա կնգանը ծիլին հնաքլվան կապում, քաշ-քաշ անում ըսպանում, տոն-տրեղ ծախում, հղե իննամ քիչնամ մին հեռու տրեղ, մին ճըղացում ճըղըսպանեն քշտին հըցըփոր պեն անում:

էտ ճըղասպանը քիչնամ ա տոն, վեզիրը տրեղ ճըղասպան ա տրեռնում, էտ մարթին էլ ամմըն շերտին վերլին կլամ ա շըհաղը տանում տոն:

Ժուկ ա անց կենում, ժամանակ ա անց կենում, էտ թաքավըրեն հրգլիրը շատ քլխըրանում ա: Թաքավըրը մըտածում ա, թա էս հինշ ըխմըխոթուն ա, վըբը ես ըրե, մին վըխճարու դանդա ընդուր մընանն վեզիրը պեց թուղեցի: Գլուդնամ լի, թա հինշ անըն, վըբը հըրան քլոհնամ վեզիրը քըթենա: Պիրոնամ ա ամմըն տան մին վըխճար տամ, ասում.— Հու վըբը կարե էս վըխճարը հուց պահե, վըբը քաշն իվիլանա վուշ, մին քաղաք ըմ բախշում:

Թաքավըրը գլուդնամ ա, վըբը էտ պենը մենակ ձըրան քլոհնա վեզիրը կըկարե անըն: Պիրոնամ ա շառլին քցոնամ, վըխճըրենն պիժանում, թա մին տըռնան ետը հըվըքըլական ըմ, նորից քըշըռնամ: էտ ճըղըցատարն էլ ա քիչնամ հըրան վըխճարը լոր օնում, կլամ վեզիրին կոշտը, թա պա իստի պեն կա: Վեզիրը թա՝ վըբըլինշ, վըխճարը պեր, մին պեն կանենք:

Տա քիչնամ ա վըխճարը պիրոնամ, վեզիրը թա՝ վըբսկընենըն ասե, թող մին կլոնդոն ճոտ փըռնեն, պիրին: Տա կլոնլին ճոտը պիրիլ ա տամ, վեզիրը թա՝ վըխճարն ան կլոնլը հըրոն անա մխըրեն հըռը-հեռու կապե, մընսը նրա ըռըլին տիր, խոտն էլ նրա, մին տարե տահանց իտի պահե, ետնան տար տո թաքավըրեն:

Տա իտի լէլ անում ա: Մին տըռնանը ետը վըխճարը տանում ա տամ թաքավըրեն: Թաքավըրը պերած վըխճըրենն քշում ա, տըռնում լոխ իվիլանցած, մենակ էտ մինը՝ չէ:

էտ մարթին թաքավըրը հըրցնում ա, թա ասըն տըռնամ էս վըխճարը հու վա պահալ: Տա թա՝ ես Թաքավըրը թա՝ չէ՛, տա քու պենըտ լի, վըբը դոնան ասընս, իմ խոսկ տված քաղաքը տըլական ըմ, վըբը ասես վուշ, տըլական չըմ: Տա թա՝ դե էն ա մին ճըղասպան օնընմ, նա յա պահալ:

Թաքավըրը մարթ ա դարկում, վեզիրին պիրիլ տամ, ասում.— Եք քու տըռըրտ ծառայի: Վեզիրը թա՝ կլան չըմ: Թաքավըրը թա՝ իրեք օրավ թաքավըրոթունըս քեզ կըտամ, ե՛ք: Վեզիրը թա՝ տասսը օրավ ինձ տո, կլամ:

Թաքավըրը տասսը օրավ թաքավըրոթունը տամ ա վեզիրին:

Վեղիբը ժողովուրթին տասսը տըռնավ պեց ա թողում, վըեր քի-
նան օրիշ երգչիընեըում ըխշադանք անընն, հըրուստանան, կլան:

Ժողովուրթը լոխ քլինամ ըն ամեքյա իւրանց օղած տընդը,
տասսը տարե ըխշադանք անում, կլամ: Երգչիբը հըրուստանում
ա, իլլըվում, լըսնըվում: Թաքավըերը վեղիբին անա շատ շընուր-
հակալ ա տընոնում, վեղիբն էլ միշտ մնամ ա թաքավըերեն քըշ-
տին, ուրան ծառայությունն անում:

